

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Mulier vinosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

uivosa res vinum, & tumultuosa ebrietas. Inter exempla numerandus M. Antonius, vir, ut ait Annæus Seneca, magnus & ingenij nobilis. Hunc quæ alia res perdidit, & in externos mores ac vitia non Romana trajecit, quàm ebrietas: nec minor vino, Cleopatrx amor? Hæc illum hostem reipubl. hæc hostibus suis imparem reddidit, hæc crudelem fecit, cum capita principum civitatis cœnanti referrentur, cum inter apparatusissimas epulas, luxusque regales ora ac manus proscriptorum recognosceret: cum vino gravis, sciret tamen sanguinem. Et Alexander ille Macedo non Clytum modò, quod indicavimus, sibi charissimum inter epulas, sed amicorum complures temulentus interfecit; merò appotus clarissimam ac nobilissimam Orientis urbem Persepolin ferro & flammis destructam, solo æquavit. Cambyzes rex Persarum, cum à Prexaspe Satraparum uno admoneretur sobrietatis, ira correptus, jussit Prexaspis filium adduci, atque ad palum ligari, sic ad parentem pueri fatus; tum demum proba, si ebrius sum, cum collimato hoc spiculo cor filij tui tetigero. Simul exoneravit sagittam mediùmque adolescentem vinolenta crudelitate trajecit. Quid? quòd integræ gentes, quales Scythæ & Thraces, tantò se immaniùs humano sanguine, quantò impotentius vino ingurgitant? Hæc cornuti Bacchi violentia est; unde *κεράτῃς*, quasi *κεράτῃς*, quod à nomine *κέρας* cornu deflexum est.

IV. (e) Cur in Sacris *Liberi*, feminae pro sacerdotibus adhibite, Quia juxta Siracidem c. 26. nihil est foedius & furiosius muliere vinolenta. Nam mulier, ut idem ait, ebriosa, ira magna & contumelia, & turpitudine illius non tegetur. Cum enim incaluit mero femina, plaustra convitiorum in maritum & domesticos jacit; causa, debilitas cerebri, quod ubi jectum est Bacchò, omnia se hujus sexus vitia produunt. Omnino sic statuendum est, inquit vir doctus, eam quæ violatæ sobrietatis rea est, aut esse destinatione impudicam, aut jam sibi temeratae pudicitia conscientiam. Carol. Paschal. lib. de virt. & vitijs. Hunc furorem significant Mænadum sparsi capilli, armatae facibus manus, ululatus, & clamor inconditus. De hisce Furijs Æneid. 4.

Sævit inops animi, totamque incensa per urbem

Bacchatur: qualis commotis excita Sacris

Thyas, ubi audito stimulant trieteria Bacchi

Orgia, nocturnusque vocat clamore Cythæron.

Neque immeritò Poëtae Bacchidibus imponunt coronas è serpentibus circumflexas; vinum enim à serpentibus appeti Plinius docet. Et Juvenalis Sat. 6. de muliebri bibacitate:

(e) *Mulier vinosa.*

--- tan-

tanquam alta in dolia longus
Decideret serpens, bibit & vomit.

Miseros lares! in quibus ebriosa femina tumultuatur. Orpheum & Pentheum hæ Mænades discerpserunt. Admonetur vir sapiens, ne quid negotij habeat, aut consilij agat cum hoc sexu, præsertim si plus æquò pitissavit; minimèque caret periculo si sobrius se misceat potis. Quid virosius serpente, præsertim si venenum è liquore Bacchi incaluit? Plinius lib. 14. c. 17. Scimus, inquit, Romanos olim maritos & propinquos, feminis osculum dare consueisse, ut experirentur *an temetum olerent*. Egnatius certè Metellus uxorem, quod vinum bibisset, fuste percussam interemit. Hoc factum Fescennia timebat apud Martialem lib. 1. quare cum ebria vellet culpam velare, viniq; odorem reprimere, vocavit aromata, pastillos, diapasmata, sed frustra; auctus enim fœtor ex vini & aromatum ructibus, gravius halavit. Epigramma hoc est.

Ne gravis hesternò fragres, Fescennia, vino
Pastillos Cosmi luxuriosa voras.

Ista linunt dentes jentacula: sed nihil obstat,
Extremo ructus cum venit à barathro.

Quid quod olet gravius mistum diapasmate virus?

Atque duplex animæ longiùs exit odor?

Notas ergo nimis fraudes, deprensâque furta
Jam tollas, & sis ebria simpliciter.

Alia quoque causa, cur his sacrificulis usus sit Bacchus, dari potest; quia vinum, solvit linguas & loquaces facit, quod feminarum proprium est, unde picam avem garrulam Baccho consecrârunt veteres. Lingua illarum velut molendini rota præsertim, si vino agitur, omnem quamvis periti molitoris operam eludit; sistere conantem, rapiet secum.

V. (f) Cur Satyri & Sileni, ridiculi & petulantes silvarum Dij, sunt Baccho comites additi? Quia cum multo vino plerumque conjungitur scurrilitas, petulantia, impudentia, procacia, libido, & similia ac propria his slipatoribus flagitia. Seneca ep. 84. ubi possidet animum nimia vini vis, quidquid mali latebat, emergit. Et S. Hieronym. in regul. Monach. Venter mero æstuans facile despumat in libidinem. Curtius lib. 5. c. 5. scribit: Babylonij in vinum, & quæ ebrietatem sequuntur, effusi sunt. Feminarum convivia incuntium in principio modestus est habitus; dein summa quæque amacula exuunt, paulatimque pudorem profanant. S. Augustinus (vel quisquis est auctor)

N 3

tractatu

(f) In vino scurrilitas & impudentia.